

Bibliografia PZ 4-2018

Marian Golka, Dokąd zmierza cywilizacja zachodni? Esej

- Bagby Ph., *Kultura i historia. Prolegomena do porównawczego badania cywilizacji*, przeł. J. Jedlicki, PIW, Warszawa 1975.
- Barber B. R., *Dżihad kontra Mcświat*, przeł. H. Jankowska, WL Muza, Warszawa 1997.
- Bauman Z., *Nowoczesność i zagłada*, przeł. F. Jaszuński, Fundacja Kulturalna Masada, Warszawa 1992.
- Bauman Z., *Dwa szkice o moralności ponowoczesnej*, Instytut Kultury, Warszawa 1994.
- Braudel F., *Problemy historii cywilizacji*, w: idem, *Historia i trwanie*, przeł. B. Geremek, Czytelnik, Warszawa 1971.
- Braudel F., *Kultura materialna, gospodarka i kapitalizm*, t. 1: *Struktury codzienności*, przeł. M. Ochab, P. Graff, PIW, Warszawa 1992.
- Braudel F., *Gramatyka cywilizacji*, przeł. H. Igalszon-Tygielska, Oficyna Naukowa, Warszawa 2006.
- Eisenstadt S.N., *Utopia i nowoczesność. Porównawcza analiza cywilizacji*, przeł. A. Ostolski, Oficyna Naukowa, Warszawa 2009.
- Elliot J. H., *Świat po Krzysztofie Kolumbie*, „Lettre Internationale” zima 1993.
- Golka M., *Cywilizacja współczesna i globalne problemy*, Oficyna Naukowa, Warszawa 2012.
- Huntington S., *Zderzenie cywilizacji i nowy kształt ładu światowego*, przeł. H. Jankowska, WL Muza, Warszawa 1997.
- Joas H., *Kulturowe wartości Europy. Wprowadzenie*, w: H. Joas, K. Wiegandt (red.), *Kulturowe wartości Europy*, przeł. M. Bucholc, M. Kaczmarczyk, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2012.
- Krämer G., *Spór wokół wartości. Uwagi o współczesnym dyskursie islamskim*, w: H. Joas, K. Wiegandt (red.), *Kulturowe wartości Europy*, przeł. M. Bucholc, M. Kaczmarczyk, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2012.
- Kwilecki A., *Idea zjednoczenia Europy. Polityczno-socjologiczne aspekty integracji zachodnioeuropejskiej*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 1969.
- Mumford L., *Technika a cywilizacja. Historia rozwoju maszyny i jej wpływ na cywilizację*, przeł. E. Danecka, PWN, Warszawa 1966.
- Pasamonik B., *Integracja bez tożsamości? W poszukiwaniu jedności społeczeństwa wielokulturowego*, w: M. Bieńkowska-Ptasznik, K. Krzysztofek, A. Sadowski (red.),

- Obywatelstwo i tożsamość w społeczeństwach zróżnicowanych kulturowo i na pograniczach*, t. II, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymostku, Białystok 2006.
- Pomian K., *Europa i jej narody*, przeł. M. Szpakowska, słowo/obraz/terytoria, Gdańsk 2009.
- Toynbee A., *Cywylizacja w czasie próby*, przeł. W. Madej, Przedświt – Fundacja Aletheia, Warszawa 1991.
- Vulliamy E., *Ameksyka. Wojna wzduż granicy*, przeł. J. Ochab, Wołowiec 2012.
- Zajęczkowski A.(red.), *Obrazy świata białych*, PIW, Warszawa 1973.
- Znaniecki F., *Upadek cywilizacji zachodniej*, Komitet Obrony Naukowej, Poznań 1921.

Tomasz Grzegorz Grosse, Kryzys integracji europejskiej w świetle koncepcji Arnolda Toynbee'go

- Adida C. L., Laitin D. D., Valfort M.-A., *Why Muslim Integration Fails in Christian-Heritage Societies*, Harvard University Press, Cambridge 2016.
- Arrighi G., Hopkins T .K., Wallerstein I., *Antisystemic Movements*, Verso, London 1989.
- Ballin H., *Citizens' Rights and the Right to Be a Citizen*, Brill, Leiden 2014.
- Berger L., *Local, National and Global Islam: Religious Guidance and European Muslim Public Opinion on Political Radicalism and Social Conservatism*, "West European Politics" 2016, vol. 39, nr 2, s. 205-228.
- Bieling H. J., Jäger J., Ryner M., *Regulation Theory and the Political Economy of the European Union*, "Journal of Common Market Studies" 2016, 54(1), s. 53-69.
- Braudel F., *A History of Civilizations*, Allen Lane, London 1994.
- Brunnermeier M., James H., Landau J.-P., *The Euro and the Battle of Ideas*, Princeton University Press, Princeton 2016,
- Buetter E., *Europe after Empire. Decolonization, Society, and Culture*, Cambridge University Press, Cambridge 2016.
- Burke E., *Reflections on the Revolution in France*, Oxford University Press, Oxford 2009.
- Busemeyer M. R., Tober T., *European integration and the political economy of inequality*, "European Union Politics" 2015, 16(4), s. 536-557.
- Colliot-Thélène C., *What Europe does to citizenship*, in: D. Chalmers, M. Jachtenfuchs, C. Joerges (ed.), *The End of the Eurocrats' Dream*, Cambridge University Press, Cambridge 2016.
- Crouch C., *The Strange Non-Death of Neoliberalism*, Polity Press, Cambridge 2011.

EUobserver, *Juncker elected: promises more social EU, more political commission*, Brussels, 15. July 2014, <https://euobserver.com/political/124980> (access: 29.12.2016).

Fabbrini S., *The Euro Crisis and Its Constitutional Implications*, in: S. Champeau, C. Closa, D. Innerarity, M. Poiares Maduro (ed.), *The Future of Europe. Democracy, Legitimacy and Justice After the Euro Crisis*, Rowman & Littlefield Pub Incorporated, London 2015, s. 19-36.

Fabbrini S., *Which European Union. Europe After the Euro Crisis*, Cambridge University Press, Cambridge 2015.

Falkner G., *The EU's problem-solving capacity and legitimacy in a crisis context: a virtuous or vicious circle?* "West European Politics" 2016, 39(5), s. 953-970.

Fasone C., *European Economic Governance and Parliamentary Representation. What Place for the European Parliament?* "European Law Journal" 2014, 20(2) s. 164-185.

Fernando M. L., *The Republic Unsettled: Muslim French and the Contradictions of Secularism*, Duke University Press, Durham 2014.

Flanders S., *Tear up the rule book to secure Europe's future*, "Financial Times" 9 January 2017, s. 9.

Foucault M., *Power*, The New Press, New York 2000.

French secular laws rejected by three in 10 Muslims, "Financial Times" 18 September 2016, s. 3.

Gramsci A., *Selections from the Prison Notebooks*, International Publishers Co, London 1971.

Grosse T. G., *A Potential for Revolution in Europe?* in: B. J. Góralczyk (ed.), *European Union on The Global Scene: United or Irrelevant?* Warsaw 2015, 203-223.

Grosse T. G., *Wprowadzenie. Polityki europejskie w dobie zmiany modelu integracji*, w: T. G. Grosse (ed.), *Polityki europejskie w dobie kryzysu*, Warszawa 2016, s. 9-31.

Grosse T. G., *Overcoming the crisis in the Economic and Monetary Union*, "Przegląd Europejski" 2016, 1, s. 28-50.

Grosse T. G., *Kryzys w strefie euro*, w: M. A. Cichocki, T. G. Grosse (red.), *Oblicza kryzysu. Analiza zarządzania kryzysowego z perspektywy ekonomicznej i politycznej*, Warszawa 2016, s. 11-56.

Grosse T. G., *Assumptions of the theory of regional disintegration – suggestions for further research*, "Przegląd Europejski" 2016, nr 4 (42), s. 11-22.

Grosse T. G., Hetnarowicz J., *Solidarność – zapomniana wartość Unii. Kryzys uchodźczy (migracyjny) a podziały między państwami członkowskimi*, w: K. A. Wojtaszczyk, J.

- Szymańska (red.), *Uchodźcy w Europie – uwarunkowania, istota, następstwa*, Wydawnictwo ASPRA-JR, Warszawa 2016, s. 208-227.
- Guibernau M., *The Identity of Nations*, Polity Press, Cambridge 2011.
- Habermas J., *The Crisis of the European Union*, Polity Press, Cambridge 2013.
- Hansen S. T., Marsh N., *Normative power and organized hypocrisy: European Union member states' arms export to Libya*, "European Security" 2015, 24(2), s. 264-286.
- Huizinga T., *The New Totalitarian Temptation. Global Governance and the Crisis of Democracy in Europe*, Encounter Books, New York – London, 2016.
- Kinnvall C., *The Postcolonial Has Moved into Europe: Bordering, Security and Ethno-Cultural Belonging*, "Journal of Common Market Studies" 2016, 54(1), s. 152-168.
- Krūma K., *EU Citizenship, Nationality and Migrant Status. An Ongoing Challenge*, Brill, Leiden 2014.
- Manners I., *Normative Power Europe: A Contradiction in Terms?* "Journal of Common Market Studies" 2002, 40(2), s. 235-258.
- Matthijs M., *Powerful rules governing the euro: the perverse logic of German ideas*, "Journal of European Public Policy" 2016, 23(3), s. 375-391.
- McKinsey & Company, *Poorer than their parents? Flat or falling incomes in advanced economies*, London 2016.
- Merkel A., *Speech at the opening ceremony of the 61st academic year of the College of Europe, Bruges, 2 November 2010*, <http://www.bruessel.diplo.de/contentblob/2959854/Daten/> (access: 27.12.2016).
- Messina A. M., *Introduction: Identifying with Europe?* in: A. C. Gould, A. M. Messina (ed.), *Europe's Contending Identities. Supranationalism, Ethnoregionalism, Religion, and New Nationalism*, Cambridge University Press, Cambridge 2014.
- Milward A., *The European Rescue of the Nation State*, Routledge, New York. 1992
- Münchau W., *Enlargement and the euro are two big mistakes that ruined Europe*, "Financial Times" 1 November 2015, s 9.
- Outram D., *The Enlightenment*, Cambridge University Press, Cambridge 2013.
- Pew Research Center, *Europeans Fear Wave of Refugees Will Mean More Terrorism, Fewer Jobs*, July 2016.
- Pew Research Center, *Euroscepticism Beyond Brexit*, June 2016.
- Polyakova A., Fligstein N., *Is European integration causing Europe to become more nationalist? Evidence from the 2007-2009 financial crisis*, "Journal of European Public Policy" 2016, 23(1), s. 60-83.

- Sayyid S., *Recalling the caliphate: decolonization and world order*, Hurst, London 2014.
- Schmidt V. A., *The Forgotten Problem of Democratic Legitimacy*, in: M. Matthijs, M. Blyth (ed.), *The Future of the Euro*, Oxford University Press, Oxford – New York 2015.
- Simms B., *Europe: The Struggle for Supremacy, from 1453 to the Present*, Basic Books. New York 2013.
- Sowell T., *A Conflict of Visions. Ideological Origins of Political Struggles*,: Basic Books, New York 2007.
- Spengler O., *Zmierzch Zachodu. Zarys morfologii historii uniwersalnej*, Warszawa (1917) 2001.
- Stiglitz J .E., *The Euro and its Threat to the Future of Europe*, Allen Lane, New York 2016.
- Streeck W., Elsässer L., *Monetary disunion: the domestic politics of Euroland*, „Journal of European Public Policy” 2016, 23(1), s. 1-24.
- Summers L. H., *The Age of Secular Stagnation. What It Is and What to Do About It*, „Foreign Affairs” 2016 March/April, s. 2-9.
- Toynbee A., *A Study of History*, Weathervane Books, London 1972
- Tsoukalis L., *In Defence of Europe. Can the European Project Be Saved?* Oxford University Press, Oxford – New York 2016.
- Van Apeldoorn B., *Transnational Capitalism and the Struggle Over European Integration*, Routledge, Abingdon 2002.
- Zimmermann H., *The euro trilemma, or: how the Eurozone fell into a neofunctionalist legitimacy trap*, „Journal of European Integration” 2016, 38(4), s. 425-439.

Natalia Kohtamäki, Procesy kształtowania tożsamości europejskiej w strukturach zarządzania wielopoziomowego Unii Europejskiej

- Bachryj-Krzywańska M., *Tożsamość Europy – tożsamość europejska*, w: A. Pacześniak, M. Klimowicz (red.), *Procesy integracyjne i dezintegracyjne w Europie*, OTO, Wrocław 2014, s. 297-317.
- Bieleń S., *Polityka w stosunkach międzynarodowych*, Aspra-JR, Warszawa 2010.
- Blanke H.-J., *Art. 167 AEUV [Beitrag der Gemeinschaft; einstimmige Beschlusffassung]*, w: C. Calliess, M. Ruffert (Hrsg.), *EUV/AEUV. Das Verfassungsrecht der Europäischen Union mit Europäischer Grundrechtcharta. Kommentar*, C. H. Beck, München 2011, s. 1805-1816.
- Bogdandy von A., *Europäische Verfassung und europäische Identität*, „Juristenzeitung” 2004, vol. 59, nr 2, s. 53-61.

- Bogdandy von A., Dann P., *International Composite Administration: Conceptualizing Multi-Level and Network Aspects in the Exercise of International Public Authority*, „German Law Journal” 2008, vol. 09, nr 11, s. 2013-2039.
- Bogdandy von A., Schill S., *Overcoming Absolute Primacy: Respect for National Identity under the Lisbon Treaty*, „Common Market Law Review” 2011, vol. 48, nr 5, s. 1417-1454.
- Bokszański Z., *Tożsamości zbiorowe*, PWN, Warszawa 2005.
- Bossong R., *Die EU-Zusammenarbeit beim Kampf gegen den internationalen Terrorismus*, „SWP-Aktuell”, Februar 2017, https://www.swp-berlin.org/fileadmin/contents/products/aktuell/2017A08_bsg.pdf (20.07.2017).
- Budakowska E., *Wstęp*, w: E. Budakowska (red.), *Tożsamość bez granic. Współczesne wyzwania*, WUW, Warszawa 2005, s. 7-19.
- Buttiglione R., Merecki J., *Europa jako pojęcie filozoficzne*, Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 1996.
- Cassese S., *Administrative Law without a State? The Challenge of Global Regulation*, „New York University Journal of International Law and Politics” 2005, vol. 37, nr 4, s. 663-694.
- Castells M., *The Construction of European Identity. Statement Prepared for the European Presidency of the European Union*, 2000. <http://chet.org.za/files/CASTELLS%202004%20European%20Identity.pdf> (20.07.2017).
- Castells M., *The Power of Identity*, Blackwell Publishers, Oxford 1997.
- Chamon M., *EU Agencies. Legal and Political Limits to the Transformation of the EU Administration*, Oxford University Press, Oxford 2016.
- Curtin D., Egeberg M., *Tradition and Innovation: Europe's Accumulated Executive Order*, „West European Politics” 2008, vol. 31, nr 4, s. 639-661.
- Dehoussé R., *Misfits: EU Law and the Transformation of European Governance*, „Jean Monnet Working Paper” 2002, nr 2, www.jeanmonnetprogram.org/archive/papers/02/020201.rtf (20.07.2017).
- Egeberg M., Gornitzka Å., Trondal J., *A Not So Technocratic Executive? Everyday Interaction between the European Parliament and the Commission*, „West European Politics” 2014, vol. 37, nr 1, s. 1-18.
- Follesdal A., Hix S., *Why There is a Democratic Deficit in the EU: A Response to Majone and Moravcsik*, „Journal of Common Markets Studies” 2006, vol. 44, nr 3, s. 533-562.
- Gabbi S., *Independent Scientific Advice: Comparing Policies on Conflict of Interest in the EU and the US*, „European Journal of Risk Regulation” 2011, vol. 2, nr 2, 213-226.
- Gołembksi F., *Kultura europejska*, w: K .A. Wojtaszczyk (red.), *Współczesna Europa*, Fundacja EUROPEA, Warszawa 2001, s. 98-112.
- Gołembksi F., *Tożsamość europejska (aspekty teoretyczne)*, w: F. Gołembksi (red.), *Tożsamość europejska*, WDiNP UW, Warszawa 2005, s. 13-67.
- Gornitzka Å., Sverdrup U., *Access of Experts: Information and EU Decision-making*, „West European Politics” 2011, vol. 34, nr 1, s. 48-70.
- Halik T., *Duszę Europy*, „Gazeta Wyborcza” z 7-8.06.2003 r.
- Jansen O., Schöndorf-Haubold B. (ed.), *The European Composite Administration*, Intersentia, Cambridge-Antwerp-Portland 2011.

- Józefowicz S., *Cywilizacja europejska*, w: K. A. Wojtaszczyk (red.), *Współczesna Europa*, Fundacja EUROPEA, Warszawa 2001, s. 11-46.
- Jurkiewicz-Eckert D., *Od Traktatu o Unii Europejskiej do Europejskiej Agendy dla Kultury – narodziny i rozwój polityki kulturalnej UE*, „*Studia Europejskie*” 2015, nr 1, s. 65-89.
- Kabat-Rudnicka D., *Tożsamość narodowa jako czynnik kształtujący relacje pomiędzy Unią Europejską a państwami członkowskimi*, „*Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Politologica*” 2016, vol. XVII, nr 214, s. 114-128.
- Kelemen R.D., *The Politics of „Eurocratic” Structure and the New European Agencies*, „*West European Politics*” 2002, vol. 25, nr 4, s. 93-118.
- Kohtamäki N., *Wpływ kryzysu finansowego na kształtowanie się tożsamości europejskiej. Przykład procedur decyzyjnych w nadzorczych agencjach regulacyjnych Unii Europejskiej*, w: K. A. Wojtaszczyk, J. Tymanowski, P. Stawarz (red.), *Integracja europejska. Główne obszary badawcze*, WDiNP UW, Warszawa 2015, s. 151-162.
- Krzysztofek K., *Pogranicza i multikulturalizm w rozszerzonej Unii*, „*Studia Europejskie*” 2003, nr 1, s. 77-94.
- Michalski K. (oprac.), *Tożsamość w czasach zmiany. Rozmowy w Castel Gandolfo*, Znak, Kraków 1995.
- Misztal B., *Tożsamość jako pojęcie i zjawisko społeczne w zderzeniu z procesami globalizacji*, w: E. Budakowska (red.), *Tożsamość bez granic. Współczesne wyzwania*, WUW, Warszawa 2005, s. 21-32.
- Muszyński M., *Świadomość unormowana: tożsamość narodowa i tożsamość europejska jako przedmiot prawa UE*, „*Zeszyty Prawnicze UKSW*” 2009, nr 9/1, s. 27-69.
- Nugent N., Rhinard M., *The European Commission*, Palgrave Macmillan, London-New York 2017.
- Puttler A., *Art. 4 EUV [Zuständigkeiten der Union, nationale Identität, loyale Zusammenarbeit]. Teile A und B*, w: C. Calliess, M. Ruffert (Hrsg.), *EUV/AEUV. Das Verfassungsrecht der Europäischen Union mit Europäischer Grundrechtnachricht. Kommentar*, C. H. Beck, München 2011, s. 54-65.
- Ruffert M., *Comparative Perspectives of Administrative Legitimacy*, w: M. Ruffert (ed.), *Legitimacy in European Administrative Law: Reform and Reconstruction*, Europa Law Publishing, Groningen-Amsterdam 2011, s. 351-360.
- Ruffert M., *Demokratie und Governance in Europa*, w: H. Bauer, P. M. Huber, K.-P. Sommermann (Hrsg.), *Demokratie in Europa*, Mohr Siebeck, Tübingen 2005, s. 319-350.
- Ruffert M. (ed.), *The Transformation of Administrative Law in Europe*, European Law Publishers, Munich 2007.
- Ruszkowski J., *Governance i jego typy w systemie wielopoziomowym. Zamiast wstępu*, w: J. Ruszkowski, L. Wojnicz (red.), *Multi-Level Governance w Unii Europejskiej*, IPiE US / IE UW, Szczecin-Warszawa 2013, s. 7-18.
- Sabel C. F., Zeitlin J., *Learning from Difference: The New Architecture of Experimentalist Governance in the EU*, w: C. F. Sabel, J. Zeitlin (ed.), *Experimentalist Governance in the European Union. Towards a New Architecture*, Oxford University Press, Oxford 2010, s. 1-28.
- Sassatelli M., *The Shaping of European Cultural Identity through EU Cultural Policy*, „*European Journal of Social Theory*” 2002, vol. 5, nr 4, s. 435-451.
- Schmidt-Aßmann E., *Introduction: European Composite Administration and the Role of European Administrative Law*, w: O. Jansen, B. Schöndorf-Haubold (ed.), *The European Composite Administration*, Intersentia, Cambridge-Antwerp-Portland 2011, s. 1-14.

- Skarżyński R., *Stosunki międzynarodowe, system międzynarodowy i poliarchia*, „*Stosunki Międzynarodowe – International Relations*” 2010, t. 41, nr 1-2, s. 9-29.
- Stent A.E., *Wzajemny stosunek suwerenności i integracji*, w: W. Czapliński, I. Lipowicz, T. Skoczny, M. Wyrzykowski (red.), *Suwerenność i integracja europejska. Materiały pokonferencyjne*, CE UW, Warszawa 1999, s. 49-58.
- Trondal J., *Governing at the Frontier of European Commission. The Case of Seconded National Experts*, „*West European Politics*” 2006, vol. 29, nr 1, s. 147-160.
- Toggenburg G.N, *Die EU-Grundrechteagentur: Satellit oder Leitstern?*, „*SWP-Aktuell*” 2007, nr 8.
- Witkowska M., *Kryzys modelu demokracji w Unii Europejskiej – przyczyny, uwarunkowania, scenariusze rozwoju sytuacji*, w: K .A. Wojtaszczyk, J. Nadolska (red.), *Kryzys w procesie integracji europejskiej i sposoby ich przewyciężania*, Aspra-JR, Warszawa 2015, s. 119-160.
- Wojtowicz K., *Poszanowanie tożsamości konstytucyjnej państw członkowskich Unii Europejskiej*, „*Przegląd Sejmowy*” 2010, vol. XVIII, nr 4(99), s. 9-21.
- Yeşilada B., Wood D., *The Emerging European Union*, Taylor & Francis, Florence 2015.
- Zimmermann A., *Die Identitätspolitik der Europäischen Union*, referat wygłoszony w ramach sympozjum pt. *Europa – ein „christlicher“ Kontinent? Das Verhältnis der politischen, kulturellen und religiösen Dimensionen des europäischen Integrationsprojekts*, Instytut im. Rodzeństwa Schollów, Uniwersytet Ludwiga Maximiliana w Monachium, 19.06.2010, http://www.gsi.uni-muenchen.de/forschung/forsch_zentr/voegelin/publikationen/studierendensymposium/zimmermann_identit_tspolitik.pdf (20.07.2017).
- Ziółkowska J. E., *Czy Europejczyk może się stać obywatelem Europy? Problem europejskiej tożsamości i postnarodowego obywatelstwa*, w: B. Markiewicz, R. Wonicki (red.), *Kryzys tożsamości politycznej a proces integracji europejskiej*, SCHOLAR, Warszawa 2006, s. 131-145.

Iwona Jakimowicz-Pisarska, Funkcje i dysfunkcje, czyli redefinicje zadań współczesnego państwa w Europie

- Almond G., *The return to the state*, “*American Political Science Review*” 82/1988, t. 3, s. 853-901.
- Analýza politiky a političtí aktéři*, a kol. B. Říchová, Praha 2015.
- Anderson B., *Imagined communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*, Londyn 2006.
- Barbrook R., *Przyszłości wyobrażone. Od myślącej maszyny do globalnej wioski*, Warszawa 2009.
- Bauman Z., *Płynna nowoczesność*, Kraków 2006.
- Beck U., *Władza i przeciwładza w epoce globalnej*, Warszawa 2005.
- Billig M., *Banalny nacjonalizm*, Kraków 2008.
- Blok Z., *O polityczności, polityce i politologii*, Poznań 2009.

- Castells M., *Władza komunikacji*, Warszawa 2013.
- Cebul K., Zenderowski R., *Wstęp do nauki o polityce, państwie i prawie*, Warszawa 2006.
- Chlebowczyk J., *O prawie narodów do bytu małych i młodych narodów. Kwestia narodowa i procesy narodowotwórcze we wschodniej Europie Środkowej w dobie kapitalizmu (od schyłku XVIII do początku XX w.)*, Warszawa 1983.
- Czaputowicz J., *Teorie stosunków międzynarodowych. Krytyka i systematyzacja*, Warszawa 2007.
- Dahl R., *Democracy and its critics*, New Haven–London 1989.
- Dahl R., Stinebrickner B., *Współczesna analiza polityczna*, Warszawa 2007.
- Davies N., *Europa*, Kraków 1999.
- Fukuyama F., *Budowanie państwa. Władza i ład międzynarodowy w XXI wieku*, Poznań 2005.
- Fukuyama F., *Historia ładu politycznego. Od czasów przedludzkich do rewolucji francuskiej*, Poznań 2012.
- Fukuyama F., *Lad polityczny i polityczny regres. Od rewolucji przemysłowej do globalizacji demokracji*, Poznań 2015.
- Gablentz O., *Integracja europejska – polityczne reformy na rzecz pokoju*, w: *Europa fundamenty jedności*, A. Dylus (red.), Warszawa 1999.
- Gasset J., *Rozmyślania o Europie*, Warszawa 2006
- Gellner E., *Narody i nacjonalizm*, Warszawa 1991.
- Giddens A., *Europa. Burzliwy i potężny kontynent*, Warszawa 2014.
- Giddens A., *Stanowienie społeczeństwa*, Poznań 2003.
- Habermas J., *Strukturalne przeobrażenia sfery publicznej*, Warszawa 2007.
- Hobsbawm E., *Narody i nacjonalizm po 1780 roku. Program, mit, rzeczywistość*, Warszawa 2010.
- Holton R. J., *Globalization and the Nation State*, London 2011.
- Jakimowicz-Ostrowska I., *Radykalizm polityczny jako reakcja na własne państwo. Europa Środkowa i Wschodnia w XXI wieku*, „Przegląd Zachodni” nr 4 /2011.
- Jakimowicz-Ostrowska I., *Religia a tożsamość narodowa we współczesnej Europie*, „Przegląd Religioznawczy” nr 4/234, 2009.
- Jakimowicz-Ostrowska I., *Znaczenie państwa narodowego w ponowoczesnej rzeczywistości europejskiej*, „Zeszyty Naukowe AMW” nr 3/ 2010.
- Jasiecki K., *Kapitalizm po polsku. Między modernizacją a periferiami Unii Europejskiej*, Warszawa 2013.
- Jellinek G., *Ogólna nauka o państwie*, Warszawa 1924.

- Kant I., *Ugruntowanie metafizyki moralności*, Kraków 2005.
- Kostrubiec J., *Nauka o państwie w myśli Georga Jellinka*, Lublin 2015.
- Krastew I., *Demokracja nieufnych. Eseje polityczne*, Warszawa 2013.
- Krastew I., *Demokracja, przepraszamy za usterki*, Warszawa 2015.
- Lubaszyc W., *Ewolucja państwa jako politycznej instytucji społecznej*, Warszawa 2010
- Marks K., Engels F., *Dzieła*, t. 21: *Pochodzenie rodziny, własności prywatnej i państwa*, Warszawa 1969.
- Menasse R., *Demokracja nie musi być narodowa. Unia Europejska: pokój na kontynencie a oburzenie obywateli*, Warszawa 2013.
- Merton R. K., *Teoria socjologiczna i struktura społeczna*, Warszawa 2002.
- Montbrial T., *Działania i system świata*, Warszawa 2011.
- Pajewski J., *Historia powszechna 1871-1918*, Warszawa 1996.
- Państwo w teorii i praktyce stosunków międzynarodowych*, (red.), M. Sułek, J. Symonides, Warszawa 2009
- Pierson Ch., *The modern state*, London 2004.
- Poggi G., *Państwo*, Warszawa 2010.
- Szczaniecki M., *Powszechna historia państwa i prawa*, Warszawa 1995.
- Ther P., *Ciemna strona państw narodowych*, Poznań 2012.
- Tilly Ch., *Demokracja*, Warszawa 2008.
- Wallerstein I., *Analiza systemów – światów. Wprowadzenie*, Warszawa 2007.
- Walters W., Haahr J. H., *Rządzienie Europy*, Warszawa 2011
- Weiss L., *The State in the Economy: Neoliberal or Neoactivist?*, w: *The Oxford Handbook of Comparative Institutional Analysis*, (ed.), M. Glenn, J. L. Campbell, C. Crouch, O. K. Pedersen, R. Whitley, Oxford 2010.
- Wnuk-Lipiński E., *Świat międzyepoki. Globalizacja, demokracja, państwo narodowe*, Kraków 2004.
- Wójcik S., *Imperialne państwo rynkowe. Dynamika i bariery*, Lublin 2010.
- Zieliński E., *Nauka o państwie i polityce*, Warszawa 1999.
- Zins H., *Historia Anglia*, Wrocław 2001.
- Zybała A., *Państwo i społeczeństwo w działaniu. Polityki publiczne wobec potrzeb modernizacji państwa i społeczeństwa*, Warszawa 2013.

Jan Wiktor Tkaczyński, Rada Federacji, czyli o niezrozumieniu roli ustrojowej naczelnego organu władzy państwowej w Niemczech

Badura P., *Staatsrecht*, München 2012.

Bauer H., *Entwicklungstendenzen und Perspektiven des Föderalismus in der Bundesrepublik Deutschland*, DÖV nr 20 (2002).

Baus R. Th., Scheller H., Hrbek R. (Hrsg.), *Der deutsche Föderalismus 2020. Die bundesstaatliche Kompetenz- und Finanzverteilung im Spiegel der Föderalismusreform I und II*, Baden-Baden 2009.

Blanke H.-J., *Föderalismus und Integrationsgewalt*, Berlin 1991.

Brox H., Walker W.-D., *Allgemeiner Teil des BGB*, München 2014.

Bussmann Werner, *Mythos und Wirklichkeit der Zusammenarbeit im Bundesstaat*, Bern-Stuttgart 1986.

Degenhart Ch., *Staatsrecht I. Staatsorganisationsrecht*, Heidelberg 2008

Dittmann A., *Art. 84 GG*, w: M. Sachs (Hrsg.), *Grundgesetz. Kommentar*, München 2014.

Försterling W., *Kompetenzrechtliche Probleme nach der Föderalismusreform*, ZG nr 1 (2007).

Gemeinsame Geschäftsordnung des Bundestages und des Bundesrates für den Ausschuss nach Artikel 77 des Grundgesetzes (Vermittlungsausschuss) (GeschO VermA) z 5 maja 1951, BGBI. II, nr 8 (1951), s. 103.

Geschäftsordnung des Bundesrates (GeschO BR) z 26 listopada 1993, BGBI. I, nr 65 (1993), s. 2007.

Gesetz über den Neuaufbau des Reichs z 30 stycznia 1934, RGBI. I, nr 11 (1934), s. 75.

Gesetz über die Aufhebung des Reichsrats z 14 lutego 1934, RGBI. I, nr 16 (1934), s. 89.

Gesetz über die Zusammenarbeit von Bund und Ländern in Angelegenheiten der Europäischen Union (EUZBLG) z 12 marca 1993, BGBI. I, nr 9 (1993), s. 313.

Goetz K. H., *Kooperation und Verflechtung im Bundesstaat*, w: R. Voigt (Hrsg.), *Der kooperative Staat*, Baden-Baden 1995.

Gröpl Ch., *Staatsrecht*, München 2014.

Ipsen J., *Staatsrecht I*, München 2015

Kloepfer M., *Bemerkungen zur Föderalismusreform*, DÖV nr 13 (2004).

Laski H. L., *The Obsolescence of Federalism*, “The New Republic” z 3 maja 1939.

Laufer H., *Föderalismus in der Kritik*, w: K. Assmann, Th. Goppel (Hrsg.), *Föderalismus. Bauprinzip einer freiheitlichen Grundordnung in Europa*, München - New York - London - Paris 1978.

- Lehmbruch G., *Parteienwettbewerb im Bundesstaat*, Opladen-Wiesbaden 2000.
- Lehmbruch G., *Strategische Alternativen und Spielräume bei der Reform des Bundesstaates*, ZSE nr 1 (2004).
- Mauerer H., *Staatsrecht*, München 2010.
- Nierhaus M., *Art. 54 GG*, w: M. Sachs (Hrsg.), *Grundgesetz. Kommentar*, München 2014.
- Orzeczenie Federalnego Trybunału Konstytucyjnego z 22 listopada 1951, BVerfGE 1, 76, 79.
- Orzeczenie Federalnego Trybunału Konstytucyjnego z 12 listopada 1958, BVerfGE 8, 274, 294.
- Orzeczenie Federalnego Trybunału Konstytucyjnego z 25 czerwca 1974, BVerfGE 37, 363, 382.
- Orzeczenie Federalnego Trybunału Konstytucyjnego z 13 kwietnia 1978, BVerfGE 48, 127, 180.
- Orzeczenie Federalnego Trybunału Konstytucyjnego z 8 kwietnia 1987, BVerfGE 75, 108, 150.
- Orzeczenie Federalnego Trybunału Konstytucyjnego z 17 lipca 1996, BVerfGE 95, 1, 42.
- Orzeczenie Federalnego Trybunału Konstytucyjnego z 18 grudnia 2002, BVerfGE 106, 310, 330.
- Pernice I., *Art. 32 GG*, w: H. Dreier (Hrsg.), *Grundgesetz Kommentar*, Tübingen 2006.
- Reuter K., *Praxishandbuch Bundesrat - Verfassungsrechtliche Grundlagen, Kommentar zur Geschäftsordnung, Praxis des Bundesrates*, Heidelberg 2007.
- Robbers G., *Art. 52 GG*, w: M. Sachs (Hrsg.), *Grundgesetz. Kommentar*, München 2014.
- Schlaich K., Korioth S., *Das Bundesverfassungsgericht*, München 2012.
- Schmidt R., *Staatsorganisationsrecht sowie Grundzüge des Verfassungsrechts*, Grasberg - Bremen 2008.
- Selmer P., *Die Föderalismusreform – Eine Modernisierung der bundesstaatlichen Ordnung?*, JuS nr 12 (2006).
- Stern K., *Das Staatsrecht der Bundesrepublik Deutschland*, München 1980.
- Stettner R., *Art. 77 GG*, w: H. Dreier (Hrsg.), *Grundgesetz Kommentar*, Tübingen 2006.
- Streinz R., *Art. 59 GG*, w: M. Sachs (Hrsg.), *Grundgesetz. Kommentar*, München 2014.
- Verfassung des Deutschen Reichs z 11 sierpnia 1919, RGBl. nr 152 (1919), s. 1383.
- Verfassung des Deutschen Reichs z 16 kwietnia 1871, Bundesgesetzblatt des Deutschen Bundes nr 16 (1871), s. 63.
- Vorläufiges Gesetz zur Gleichschaltung der Länder mit dem Reich z 31 marca 1933, RGBl. I, nr 29 (1933), s. 153

Weber W., *Die Gegenwartslage des deutschen Föderalismus*, Göttingen 1966.

Zippelius R., Würtenberger Th., *Deutsches Staatsrecht*, München 2008.

Zweites Gesetz zur Gleichschaltung der Länder mit dem Reich z 7 kwietnia 1933, RGBl. I, nr 33 (1933), s. 173

Pawel Malendowicz, Criticism of Western civilization in the thought of nationalist parties of Central and Eastern Europe

All-Ukrainian Union „Svoboda”, *All-Ukrainian Union „Svoboda” program - „Program for the Protection of Ukrainians”*, <http://en.svoboda.org.ua/about/program/> (28.06.2016).

Bäcker R., *Nietradycyjna teoria polityki*, Toruń 2011.

Bäcker R., *Współczesne rosyjskie nacjonalizmy*, w: M. Jeziński (red.), *Współczesne nacjonalizmy*, Toruń 2008.

Basti, *Europa umiera*, http://www.tekstowo.pl/piosenka,basti,europa_umiera_ft__toony.html (9.04.2017).

Gmurczyk A., *Nowoczesny nacjonalizm*, <http://www.nop.org.pl/nowoczesny-nacjonalizm/> (2.12.2016).

Jobbik – the Movement for a Better Hungary, *A short summary about Jobbik*, 3.05.2010, http://jobbik.com/short_summary_about_jobbik (18.04.2017).

Jobbik – the Movement for a Better Hungary, *Founding Charter*, 24.10.2003, http://jobbik.com/manifesto_0 (18.04.2017).

Kohn H., *Nationalism*, 21.01.2009, <https://www.britannica.com/topic/nationalism> (8.02.2017).

Les principes de la Troisième Position, <http://web.archive.org/web/20010815162846/http://itp.org/full10-french.html> (14.12.2016).

Lewandowski M., *Na szlaku idei. Nacjonalizm Narodowego Odrodzenia Polski w świetle publikacji pisma „Szczercieć”*, Warszawa 2014.

Malendowicz P., *Kwestia rosyjska w narodowo-słowianofilskiej myśli Polskiej Wspólnoty Narodowej na przełomie XX i XXI wieku*, w: A. Lewandowski, W. Wojdyło, G. Radomski (red.), *Rosja w polskiej myśli politycznej XX-XXI wieku*, Toruń 2013.

Narodowe Odrodzenie Polski, *Zasady ideowe nacjonalizmu*, <http://www.nop.org.pl/zasady-ideowe-nacjonalizmu/> (2.12.2016).

Narodowe Odrodzenie Polski, *Zasady programowe*, <http://www.nop.org.pl/zasady-programowe/> (2.12.2016).

Obóz Narodowo-Radykalny, *Deklaracja ideowa*, <https://www.onr.com.pl/deklaracja-ideowa/> (2.12.2016).

Tautininkų sajunga, *Bendroji programa*, <http://www.tautininkai.lt/programos/bendroji-programa-2016-m/> (19.09.2016).

Third Position – 10 Point Declaration, <http://en.nop.org.pl/third-position-10-point-declaration/> (28.06.2016).

Witczak A. T., *ONR – powrót na scenę? Rekonstrukcja radykalnego skrzydła formacji narodowo-katolickiej?*, w: B. Grott, O. Grott (red.), *Nacjonalizmy różnych narodów. Perspektywa politologiczno-religioznawcza*, Kraków 2012.

Слава России! Программа Всероссийской Политической Партии „Родина”, 29 сентября 2012 г., <http://www.rodina.ru/partiya/documents> (28.11.2016).

Grażyna Firlit-Fesnak, Miejsce rodziny w porządku publicznym współczesnej Europy; stare konteksty, nowe wyzwania

Publikacje zwarte

Arystoteles, *Polityka*, w: *Dzieła wszystkie*, t. 6, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001.

Arendt H., *Kondycja ludzka*, Fundacja Aletheia, Warszawa 2000.

Auleytner J., *Spory wokół socjalnej funkcji państwa*, w: G. Firlit-Fesnak, M. Szylko-Skoczny, (red.), *Polityka społeczna. Podręcznik akademicki*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.

Baumann Z., *Plynne życie*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2007.

Beck U., Beck-Gernsheim E., *The Normal Chaos of Love*, Polity Press, Cambridge 1995.

Beck U., *Spoleczeństwo ryzyka. W drodze do innej nowoczesności*, Warszawa 2002.

Esping-Andersen G., *Społeczne podstawy gospodarki postindustrialnej*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej TWP w Warszawie, Warszawa 2010.

Esping-Andersen G., *The Three Worlds of Welfare Capitalism*, Princeton, New Jersey 1990.

Firlit-Fesnak G., *Rodzina polska w warunkach zmiany systemowej na tle krajów europejskich*, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 1996.

Firlit-Fesnak G., *Wspólnotowa polityka na rzecz równości kobiet i mężczyzn. Ewolucja celów i instrumentów działania*, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2005.

- Firlit-Fesnak G., *Rodziny polskie i polityka rodzinna; stan i kierunki przemian*, w: G. Firlit-Fesnak, M. Szylko-Skoczny (red.) *Polityka społeczna. Podręcznik akademicki*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.
- Firlit-Fesnak G., *Bieda i pleć. Sfery podziału kreujące ubóstwo kobiet w krajach Unii Europejskiej*, Oficyna Wydawnicza Aspra-JR, Warszawa 2015.
- Friedan B., *The Feminine Mystique*, Pelican, Harmondsworth 1965.
- Giddens A., *Socjologia*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004.
- Giddens A., *Nowoczesność i tożsamość. „Ja” i społeczeństwo w epoce późnej nowoczesności*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010.
- Giddens A., *The transformation of Intimacy, Sexuality, Love and Eroticism in Modern Societies*, Polity Press, Cambridge 1992.
- Grimal P., *Miłość w Rzymie*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1990.
- Książopolski M., *Polityka społeczna w różnych krajach i modele polityki społecznej*, w: G. Firlit-Fesnak, M. Szylko-Skoczny (red.), *Polityka społeczna. Podręcznik akademicki* Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.
- Książopolski M., *Polityka społeczna; wybrane problemy porównania międzynarodowych*, Katowice 1999.
- Książopolski M., *Polska polityka społeczna na tle modeli występujących w Europie*, w: W. Anioł, M. Duszczyk, P. W Zawadzki (red.), *Europa socjalna. Iluzja czy rzeczywistość* Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2011.
- Kołakowski L., *Kultura i fetyście*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.
- Kowalczyk S., *Liberalizm i jego filozofia*, Wydawnictwo Unia, Katowice 1995.
- Langan M., Ostner I., *Geschlechterpolitik im Wohlfahrtsstaat Aspekte im internationalen Vergleich* w: K. Braun, G. Fuchs, Ch. Lemke, K. Toens (red.), *Feministische Perspektiven der Politikwissenschaft*, Oldenbourg Verlag, München - Wien 2000.
- Messeu M., *Rodzina i społeczeństwo; jaka solidarność?*, w: M. Chauviere, M. Sassier, B. Bouquet, R. Allard, B. Ribes (red.), *Uwarunkowania polityki rodzinnej we Francji w ujęciu historycznym, prawnym i politycznym*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej TWP w Warszawie, Warszawa 2010.
- Mill J. S., *O wolności*, AKME Warszawa 1999.
- Morgan L. H., *Spoleczeństwo pierwotne czyli badanie kolej ludzkiego postępu od dzikości przez barbarzyństwo do cywilizacji*, tłum. i wstęp A. Bąkowska i L. Krzywicki, Redakcja „Prawdy”, Warszawa 1887 (dostęp: Repozytorium Cyfrowe Instytutów IA i E PAN 23.02.2014).

Montes J.-F., *O genezie zasiłków rodzinnych*, w: M. Chauviere, M. Sassier, B. Bouquet, R. Allard, B. Ribes (red.), *Uwarunkowania polityki rodzinnej we Francji w ujęciu historycznym, prawnym i politycznym*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej TWP w Warszawie, Warszawa 2010.

Novak M. *Duch demokratycznego kapitalizmu*, Warszawa 1988.

Powell M., *Zrozumieć wielosektorową gospodarkę dobrobytu*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej TWP, Warszawa 2010.

Putnam Tong R., *Myśl feministyczna. Wprowadzenie*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002.

Rousseau J. J., *Emil, czyli o wychowaniu*, Zakład im. Ossolińskich, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, Wrocław 1955.

Sothem P., *Octavian August*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 2003.

Staśkiewicz W. (red.), *Konstytucje państw UE*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2011.

Strategia Lizbońska – droga do sukcesu zjednoczonej Europy, Urząd Komitetu Integracji Europejskiej, Warszawa 2002.

Synod biskupów. XIX zwyczajne zgromadzenie ogólne. Relacja końcowa synodu biskupów dla Ojca Świętego Franciszka, (24 października 2015), Libreria Editrice Vaticana, niedziela.pl/download/synod_relacja_koncowa.pdf

Toffler A., *Trzecia fala*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1983.

Thornton A., *Changing Attitudes Towards Family Issues in the United States*, “Journal of Marriage and the Family” 1989, nr 51.

Warzywoda-Kruszyńska W., *Rodzina w procesie przemian*, w: W. Warzywoda-Kruszyńska, P. Szukalski (red.), *Rodzina w zmieniającym się społeczeństwie polskim*, Wydawnictwa Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2004.

Well-being, Eurobarometer Qualitative Studies, European Commission, September, 2011.

Dokumenty

Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 29.09.2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich, Dz. Urz. UE L.158/77 z 30.04.2004 r.

Dyrektywa 2002/73/WE z 22 listopada 2000 r. dotycząca nowelizacji Dyrektywy 76/207/EWG z 9 lutego 1976 r. w sprawie realizacji zasady równego traktowania mężczyzn i kobiet w zakresie dostępu do zatrudnienia, szkolenia i awansu zawodowego oraz warunków pracy (DzU WE L.269, 5.10.2002)

Dyrektywa Rady 96/34/WE z 3 czerwca 1996 r. w sprawie porozumienia ramowego na temat urlopu rodzicielskiego zawartego przez UNICE, CEEP, i ETUC (DzU WE L 145, 19.06.1996)

Karta Praw Rodziny, Przedruk 7, „L'Osservatore Romano” nr 10, wersja polska – październik 1983 r.

Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, 2007/C 3003/01.

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie: Rodzina a zmiany demograficzne, przyjęta na 434. sesji Komitetu w 2007 r. (2007/C 161/19).

Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Społecznych I Kulturalnych ONZ, 1966 r., art. 10., DzU. z 1977 r. nr 38, poz.169.

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych z 10 grudnia 1948 r.,

http://amnesty.org.pl/uploads/Powszechna_Deklaracja_Praw_Człowieka_01.pdf.

Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, Dz. Urz. UE 2006/C 321/E.

The Employment Guideline for 2003, OJ L 197, 5.08. 2003, http://europa.eu.int/comm/-employmet_social/html

The United Nations Economic Commission for Europe and the Statistical Office of the European Communities, Statistical standards and studies – no. 49, United Nations Publication Sales no. 98.ii.e.5.

Przemysław Osiewicz, A Fading Presence in the Middle East? The European Union's Engagement in Syria

Al-Momani H., Remnick S. A., *EU peacebuilding in the Arab-Islamic world*, in: K. Aggestam, A. Björkdahl (eds), *Rethinking Peacebuilding: The quest for just peace in the Middle East and the Western Balkans*, Abingdon 2013.

Berg C., *Lebanon and Syria*, in: J. Peters (ed.), *The European Union and the Arab Spring: Promoting Democracy and Human Rights in the Middle East*, Lanham 2012.

Berg C., *Lebanon and Syria*, in: J. Peter (ed.), *The European Union and the Arab Spring: Promoting Democracy and Human Rights in the Middle East*, Lanham 2012.

Concept on Strengthening EU Mediation and Dialogue Capacities, Council of the European Union, 10 November 2009, 15779/09.

Conflict Prevention, Peace building and Mediation, https://eeas.europa.eu/headquarters-/headquarters-homepage_en/426/ (15.06.2017).

Council Adopts EU Strategy on Syria, <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/04/03-fac-conclusions-syria/> (12.06.2017).

Council Regulation (EU) 2016/1686 of 20 September 2016 imposing additional restrictive measures directed against ISIL (Da'esh) and Al-Qaeda and natural and legal persons, entities or bodies associated with them, Official Journal of the European Union, 21.09.2016, L255/1.

Entessar N., Afrasiabi K. L., *Iran Nuclear Negotiations: Accord and Détente Since the Geneva Agreement of 2013*, Lanham 2015.

EU opens sanctions procedure against Hungary, Poland and Czech Republic over refugees, <http://www.euractiv.com/section/justice-home-affairs/news/eu-opens-sanctions-procedure-against-hungary-poland-and-czech-republic-over-refugees/> (15.08.2017).

EU-Turkey Statement: One Year On, the European Commission, https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-migration/background-information/eu_turkey_statement_17032017_en.pdf (15.08.2017).

Fiedler R., *Iran a rezim nieproliferacji broni jądrowej. Dylematy i wyzwania*, Poznań 2013.

Freire M. R., Galantino M. G., *Introduction: The Role of the EU in International Peace and Security*, in: M. G. Galantino, M. R. Freire (eds), *Managing Crises, Making Peace: Towards a Strategic EU Vision for Security and Defense*, New York 2015.

From Shared Vision to Common Action: Implementing the EU Global Strategy Year 1. A Global Strategy for the European Union's Foreign and Security Policy, 2017, http://europa.eu/globalstrategy/sites/globalstrategy/files/full_brochure_year_1.pdf (29.09.2017).

Glass C., *Syria Burning: A Short History of a Catastrophe*, London 2016.

Gross E., Juncos A. E., *Conclusions and outlook*, in: E. Gross, A. E. Juncos (eds), *EU Conflict Prevention and Crisis Management: Roles, institutions and policies*, Abingdon 2011.

Hokayem E., *Syria's Uprising and the Fracturing of the Levant*, London 2013.

Horst J., Jünemann A., Kühn F., Maggi E. M., Rothe D., *Logics of Action in the Euro-Mediterranean Political Space: An Introduction to the Analytical Framework*, in: J. Horst, A. Jünemann, D. Rothe (eds), *Euro-Mediterranean Relations after the Arab Spring: Persistence in Times of Change*, Farnham 2013.

Joint communication to the European Parliament and the Council elements for an EU strategy for Syria, European Commission, 14.03.2017, JOIN (2017) 11 final.

Outline of the counter-terrorism strategy for Syria and Iraq, with particular focus on foreign fighters, Council of the European Union, 16 January 2015, 5369/15.

Parsi T., *Losing an Enemy: Obama, Iran, and the Triumph of Diplomacy*, New Haven and London 2017.

Persson A., *The EU and the Israeli-Palestinian Conflict, 1971-2013: In Pursuit of a Just Peace*, Lanham 2015.

Persson A., *The EU and the Israeli-Palestinian Conflict, 1971-2013: In Pursuit of a Just Peace*, Lanham 2015.

Phillips C., *The Battle for Syria: International Rivalry in the New Middle East*, New Haven and London 2016.

Pichon F., *Syria. Porażka strategii Zachodu*, Warszawa 2015.

Pierini M., *In Search of an EU Role in the Syrian War*, Carnegie Europe, 18 August 2016, <http://carnegieeurope.eu/2016/08/18/in-search-of-eu-role-in-syrian-war-pub-64352> (6.10.2017).

Rouppert B., *EUTM Mali: A Rapid Response Operation Launched in an Open Conflict*, in: M. G. Galantino, M. R. Freire (eds), *Managing Crises, Making Peace: Towards a Strategic EU Vision for Security and Defense*, New York 2015.

Sahner C. C., *Among the Ruins: Syria Past and Present*, New York 2014.

Scheller B., *The Wisdom of Syria's Waiting Game: Foreign Policy Under the Assads*, London 2013.

Shared Vision, Common Action: A Stronger Europe. A Global Strategy for the European Union's Foreign And Security Policy, Brussels 2016, https://europa.eu/globalstrategy/sites/globalstrategy/files/pages/files/eugs_review_web_13.pdf (29.09.2017).

Simpson K., *U.S. Nuclear Diplomacy with Iran: From the War on Terror to the Obama Administration*, Lanham 2016.

Spernbauer M., *EU Peacebuilding in Kosovo and Afghanistan: Legality and Accountability*, Leiden & Boston 2014.

Supporting the future of Syria and the region: co-chairs declaration, 5.04.2017, <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/04/05-syria-conference-co-chairs-declaration/> (29.09.2017).

Syria: EU extends sanctions against the regime by one year, Council of the European Union, Press release 299/2017, <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/05/29-syria-sanctions/> (17.08.2017).

Syrian Refugees, <http://syrianrefugees.eu/> (15.08.2017).

The EU and the Crisis in Syria: Factsheet, https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/22664/eu-and-crisis-syria-factsheet_en (22.06.2017).

The Syria Dilemma, N. Hashemi, D. Postel (eds), Cambridge 2013.

Tocci N., *The EU and Conflict Resolution: Promoting Peace in the Backyard*, New York 2007.

Wojciechowski S., Osiewicz P., *Zrozumieć współczesny terroryzm*, Warszawa 2017.

Young W., Stebbins D., Frederick B. A., Al-Shahery O., *Spillover from the Conflict in Syria: An Assessment of the Factors that Aid and Impede the Spread of Violence*, Santa Monica 2014.

Hans-Peter Müller, Jerzy Leszkowicz-Baczyński, Growing Distrust to Immigrants in Europe and Rising Right-wing Populism – Poland and Germany Compared

Andrejuk K., *Postawy wobec migrantów w świetle wyników Europejskiego Sondażu Społecznego 2014-2015. Polska na tle Europy*, „Working Paper” 2015, nr 2.

ARD (2016), *Satisfaction with chancellor Merkel's refugee policy*, <http://www.infratest-dimap.de/umfragen-analysen/bundesweit/umfragen/> (17.11.2016)

Beugelsdijk S., de Groot L. F. H., van Schaik A., *Trust and Economic Growth: A Robustness Analysis*, “Oxford Economic Papers” New Series, 2004, 56.

Bourdieu P., *Die verborgenen Mechanismen der Macht*, VSA, Hamburg 2005.

CBOS, *Spółeczne postawy wobec uchodźców i migrantów zarobkowych*, Komunikat z badań, BS/403/100/92, Warszawa 1992.

CBOS, *Polacy wobec uchodźców*, Komunikat z badań, BB/155/155/1997, Warszawa 1997.

CBOS, *Obcokrajowcy w Polsce*, Komunikat z badań, BS/141/2004, Warszawa 2004.

CBOS, *Spółeczne postawy wobec wyznawców innych religii*, Komunikat z badań, BS/130/2012, Warszawa 2012.

CBOS, *Polacy wobec problemu uchodźstwa*, Komunikat z badań, 81/2015, Warszawa 2015.

CBOS, *Stosunek do imigrantów w krajach Grupy Wyszehradzkiej*, Komunikat z badań, 178/2015, Warszawa 2015.

CBOS, *Postawy wobec islamu i muzułmanów*, Komunikat z badań, 37/2015, Warszawa 2015.

CBOS, *Stosunek Polaków do przyjmowania uchodźców*, Komunikat z badań, 24/2016, Warszawa 2016.

Czapinski J., *Polska – państwo bez społeczeństwa*, „Nauka” 2006, nr 1.

Czapiński J., Panek T., *Diagnoza społeczna. Warunki i jakość życia Polaków*, Rada Monitoringu Społecznego, Warszawa 2015.

Durkheim E., *Über soziale Arbeitsteilung (On social division of labour)* (German) 2nd edition, Suhrkamp Frankfurt/Main 1988.

Hall D., Mikulska-Jolles A., *Uprzedzenia, strach czy niewiedza? Młodzi Polacy o powodach niechęci do przyjmowania uchodźców. „Analizy, raporty, ekspertyzy“ nr 1/2016*, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej. Warszawa 2016.

Hondrich K. O., *Einwanderung ist Zumutung. (Immigration is imposition)*, „Die Welt“ 6.05.2006, (<http://www.welt.de/print-welt/article214904...html> (12.2.2008).

IBRiS *Obawy przed islamizacją Polski w wyniku napływu imigrantów z Bliskiego Wschodu*, (2016), http://www.ibris.pl/Obawy_przed_islamizacja_Polski_w_wyniku_naplywu_imigrantow_z_Bliskiego_Wschodu, dostęp: (15.04.2016).

Kääriäinen J., Lehtonen H., *The variety of social capital in welfare state regimes – A comparative study of 21 countries*, “European Societies” 2006, Vol. 8, Nr 1/March 2006.

Köcher R., *Kontrollverlust - die Besorgnis der Bürger wächst*, “Frankfurter Allgemeine Zeitung” 21.10.2015, Nr. 244.

Leick R., *Die Idioten der Familie*, „Der Spiegel“ 2016, Nr. 27, <http://www.spiegel.de/-spiegel/debatte-der-siegeszug-des-populismus-a-1101440.html> (12.7.2016).

Luhmann N., *Vertrauen: Ein Mechanismus der Reduktion sozialer Komplexität*, Enke Stuttgart. 1968),

MDR, *Satisfaction with asylum and refugee policies of federal government: clear majority dissatisfied with refugee policies* (2015), <http://www.infratest-dimap.de/umfragen-analysen/bundesweit/umfragen/>. (brak daty dostępu).

Mueller J. W., *Was ist Populismus? Ein Essay*. Suhrkamp, Frankfurt/Main 2016. Skrócona wersja w: *Woran man sie erkennen kann*, „Frankfurter Allgemeine Zeitung“ 6.5.2016.

Petersen T., *Zaghafte Schritte auf dem Weg zur "Willkommenskultur*, “Frankfurter Allgemeine Zeitung” Nr. 116, 21.05.2015.

Priester K. *Wesensmerkmale des Populismus*, „Aus Politik und Zeitgeschichte“ 2012, no 5-6.

Putnam R., *Making democracy work: Civic traditions in modern Italy*, Princeton University Press, Princeton 1993.

Putnam R. (Bowling alone: The collapse and revival of American community, Simon & Schuster, New York 2000.

- Putnam R., *Gesellschaft und Gemeinsinn. Sozialkapital im internationalen Vergleich*, Bertelsmann, Gütersloh 2001.
- Reeskens T., Hooghe M., *Cross-cultural measurement equivalence of generalized trust. Evidence from the European Social Survey (2002 and 2004)*, "Social Indicators Research" 2008, Vol. 85, Issue 3, p. 515-532.
- Rothstein B., Uslaner E. M., *All for All: Equality, Corruption, and Social Trust*, "World Politics" 2005, Vol. 58, Nr 1, October.
- Rothstein B., Uslaner E. M., *All for All: Equality, Corruption and Social Trust*, in: B. Rothstein , E. M. Uslaner, *The quality of government: Corruption, social trust, and inequality in international perspective* (2011), <http://gvptsites.umd.edu/uslaner-rothsteinuslanerallforallworldpolitics.doc> (16.08.2016).
- Saltkjel T., Malmberg-Heimonen I., *Social inequalities, social trust and civic participation - the case of Norway*, "European Journal of Social Work" 2014, Vol. 17, Nr 1, January.
- Scheepers P., Grotenhuis M.T., Gelissen J., *Welfare States and Dimensions of Social Capital: Cross-national Comparisons of Social Contacts in European Countries*, „European Societies”2002, Vol. 4, Nr 2, June.
- Schumpeter J. *Capitalism, Socialism and Democracy*, (German) 6th edition, Francke, Stuttgart 1987.
- Seligman A.B., *The Problem of Trust*, Princeton University Press. Princeton 1997.
- Simmel G., *Exkurs über den Fremden*, in: G. Simmel, *Soziologie. Untersuchungen über die Formen der Vergesellschaftung*, Duncker & Humblot, Berlin 1908.
- Simmel G., *Soziologie*, O. Ramstedt ed., Vol. 11, Suhrkamp, Frankfurt/Main 1992.
- Streeck W., *In jedem Einwanderungsland entstehen Enklaven*, „Wirtschaftswoche“ 11.3.2016. <http://www.wiwo.de/politik/deutschland/wolfgang-streeck-...> (19.4.2016).
- Stefaniuk A. (*Postrzeganie muzułmanów w Polsce – raport z badania sondażowego*, Centrum Badań nad Uprzedzeniami, Warszawa 2015.
- Sztompka P., *Trust. A sociological Theory*. Cambridge University Press, Cambridge 1999.
- Tönnies F., *Gemeinschaft und Gesellschaft*, in: A. Vierkandt (ed.), *Handwörterbuch der Soziologie*, Enke, Stuttgart 1982, p. 27-38.
- Wieczorkiewicz P., *Bilewicz: Wszyscy jesteśmy terrorystami*, „Dziennik Opinii“ 11 grudnia 2015 (<http://www.krytykapolityczna.pl/artykuly/opinie/20151209/bilewicz-uchodzcy-polska-islamofobia>, dostęp: 15.04.2016).
- Zak P .J., Knack S. *Trust and Growth*, "Economic Journal" 1, 11 April 2001.

Marta Götz, Industry 4.0 – the perspective of international economics. The case of Polish-German relationships

- Aigner K., Vogel J., *Competitiveness: from a misleading concept to a strategy supporting Beyond GDP goals*, "Competitiveness Review" 2015, Vol. 25 (5), pp. 497-523, <http://dx.doi.org/10.1108/CR-06-2015-0052>.
- Alcácer J., Cantwell J., Piscitello L., *Internationalization in the information age: A new era for places, firms, and international business networks?*, "Journal of International Business Studies" 2016, 47, pp. 499-512. doi:10.1057/jibs.2016.22.
- Aquilante T., Bustinza O. F., Vendrell-Herrero F., *Services in European manufacturing: servinomics explained* (2016), <http://bruegel.org/2016/03/services-in-european-manufacturing-servinomics-explained/> (referred on 01.03.2016).
- Barrientos S., Gere G., Rossi A., *Economic and Social Upgrading in Global Value Chains: Developing a Framework for Analysis*, Capturing the "Gains Working Paper" 2010, No. 03.
- Benkovskis K., Woerz J., *Made in China: How does it affect our understanding of global market shares?* (2016), <http://www.voxeu.org/> (referred on 14.01.2016).
- Brettel M., Friederichsen N., Keller M., Rosenberg M., *How Virtualization, Decentralization and Network Building Change the Manufacturing Landscape: An Industry 4.0 Perspective*, World Academy of Science, Engineering and Technology, "International Journal of Mechanical, Aerospace, Industrial, Mechatronic and Manufacturing Engineering" 2014, Vol. 8, No.1, pp. 37-44.
- Breunig M., Kelly R., Mathis R., Wee D., *Industry 4.0 after the initial hype: Where manufacturers are finding value and how they can best capture it*, (2016), <http://www.mckinsey.com/business-functions/operations/our-insights/industry-40-looking-beyond-the-initial-hype> (referred on 07.04.2016).
- Bundesverband der Deutschen Industrie, <http://bdi.eu/leben-4.0/innovation/> (referred on 20.12.2016).
- Buxmann P., Hess T., Ruggaber R., *Internet of services*, "Business & Information Systems Engineering" 2009, 5, pp. 341-342.
- Drath R., Horch A. *Industrie 4.0: Hit or Hype?*, "IEEE Industrial Electronics Magazine" 2014, Vol. 8, No. 2, pp. 56-58, doi: 10.1109/MIE.2014.2312079.
- Duszczyk M., *IDG: Systemy chmurowe transformują biznes*, (2016), <http://www.rp.pl/Biznes/302019933-IDG-Systemy-chmurowe-transformuja-biznes.html> (referred on 01.02.2016)

Éltető A., Magasházi A., Szalavetz A., *Global Value Chains and Upgrading – Experiences of Hungarian Firms in the Machinery Industry* (2016), The article prepared within the project no. 21420039: “How to Benefit from Global Value Chains? Implications for the V4 Countries” sponsored by the International Visegrad Fund (courtesy of authors, mimeo).

Folkerts-Landau D., Schneider S. (2016), *Beacon of stability: The foundations of Germany's success*, Deutsche Bank Research, Frankfurt am Main, https://www.dbresearch.com/PROD/DBR_INTERNET_EN-PROD/PROD000000000428763/Beacon_of_stability%3A_The_foundations_of_Germany's_.pdf (referred on 15.12.2016).

Frensch R., Hanousek J., Kočenda E., *Trade in parts and components across Europe*, (2016), <http://www.voxeu.org/article/trade-parts-and-components-across-europe> (referred on 09.02.2016).

Giusto D., Iera A., Morabito G., Atzori L. (eds.), *The Internet of Things. 20th Tyrrhenian Workshop on Digital Communications*, Springer (2010).

Golański A., *Idziemy w ślady Niemców: polski Przemysł 4.0 zaczyna się we Wrocławiu*, (2015), <http://www.dobreprogramy.pl/Idziemy-w-slady-Niemcow-polski-Przemysl-4.0-zaczyna-sie-we-Wroclawiu,News,67494.html> (referred on 17.07.2016).

Heng S., *Industry 4.0: Upgrading of Germany's Industrial Capabilities on the Horizon*, (2014), <http://ssrn.com/abstract=2656608> (referred on 23.04.2016).

Hermann M., Pentek T., Otto B., *Design Principles for Industrie 4.0 Scenarios: A Literature Review*, “Working Paper” 2015, No. 01, Technische Universität Dortmund Fakultät Maschinenbau, Audi Stiftungslehrstuhl Supply Net Order Management, [www.snom.mb.tu-dortmund.de cms/de/forschung/Arbeitsberichte/Design-Principles-for-Industrie-4_0-Scenarios.pdf](http://www.snom.mb.tu-dortmund.de/cms/de/forschung/Arbeitsberichte/Design-Principles-for-Industrie-4_0-Scenarios.pdf) (referred on 15.01.2016).

<http://www.polen.diplo.de/Vertretung/polen/pl/09-wirtschaft-verkehr/03-dt-poln-wirtschafts-beziehungen/0-dt-poln-wirtschaftsbeziehungen.html> (referred on 10.10.2016).

https://www.paih.gov.pl/poland_in_figures/foreign_direct_investment (referred on 19.09.2017).

http://www.nbp.pl/home.aspx?f=/statystyka/bilans_platniczy.html (referred on 19.09.2017).

<http://www.nbp.pl/home.aspx?f=/publikacje/pib/pib.html> (referred on 19.09.2017).

<https://www.zvei.org/en/subjects/industry-4-0/the-reference-architectural-model-rami-40-and-the-industrie-40-component/> (referred on 19.09.2017).

<http://digital-agenda-data.eu> (referred on 19.09.2017).

Hungerland F., Quitzau J., Zuber C., Ehrlich L., Growitsch C., Rische M. C., Haß H. J., *The digital economy (No. 21e). Strategy 2030—Wealth and Life in the Next Generation*, (2015), <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/121322/1/837681693.pdf> (referred on 14.12.2016).

Humphrey J., Schmitz H., *How does insertion into global value chains affect upgrading in industrial clusters?*, “Regional Studies” 2002, Vol. 36, No. 9, pp. 1017-1027.

Hüther M., *A legal and institutional framework for digital transformation*, “Frankfurter Allgemeinen Zeitung” 09.09.2016.

Hüther M., *Digitalisation: An engine for structural change – A challenge for economic policy*, (2016), “IW policy paper” 15/2016, <https://www.iwkoeln.de/en/studies/beitrag-/michael-huether-digitalisierung-systematisierung-der-trends-im-strukturwandel-gestaltungsaufgabe-fuer-die-wirtschaftspolitik-317419> (referred on 19.12.2016).

Industrie 4.0 – Volkswirtschaftliches Potenzial für Deutschland, Studie, <https://www.-bitkom.org/Publikationen/2014/Studien/Studie-Industrie-4-0-Volkswirtschaftliches-Potenzial-fuer-Deutschland/Studie-Industrie-40.pdf> (referred on 12.12.2016).

Industrie 4.0 maturity index RWTH Aachen.

International: Industry 4.0 will arrive unevenly, OxResearch Daily Brief Service, <http://search.proquest.com/docview/1828188151?accountid=168796> (referred on 12.10.2016).

Kagermann H., Wahlster W., Helbig J., *Umsetzungsempfehlungen für das Zukunftsprojekt Industrie 4.0*, Acatech, Frankfurt am Main 2013, pp. 69-70.

Kuruczleki E., Pelle A., Laczi R., Fekete B., *The Readiness of the European Union to Embrace the Fourth Industrial Revolution*, “Management” 2016, Vol. 11, Issue 4, pp. 327-347.

Lauras M., Zelm M., Archimède B., *Enterprise Interoperability: Interoperability for Agility, Resilience and Plasticity of Collaborations*, “I-ESA 14 Proceedings”, Wiley-ISTE 2015.

Lee E. A., *Cyber Physical Systems: Design Challenges*, in: *11th IEEE International Symposium on Object and Component-Oriented Real-Time Distributed Computing (ISORC)*, IEEE 2008, pp. 363-369.

Lee J., Gere G., *Global Value Chains, Rising Power Firms and Economic and Social Upgrading*, “Critical Perspectives on International Business” 2015, Vol. 11, No. 3-4, pp. 319-339.

- Liao Y., Deschamps F., de Freitas E., Loures F., Ramos L.F.P., *Past, present and future of Industry 4.0 - a systematic literature review and research agenda proposal*, “International Journal of Production Research” 2017, Vol. 55, Issue12.
- Lobo S., *Die Mensch-Maschine: Auf dem Weg in die Dumpinghölle*, (2015), <http://www.spiegel.de/netzwelt/netzpolitik/sascha-lobo-sharing-economy-wie-bei-uber-ist-plattform-kapitalismus-a-989584.html> (referred on 11.11.2016).
- Lydon B., *Industry 4.0: Intelligent and flexible production*, INTECH, 2016, 63(3), pp. 12-17, <http://search.proquest.com/docview/1799786990?accountid=168796> (referred on 12.11.2016).
- Manyika J., Lund S., Bughin J., Woetzel J., Stamenov K., Dhingra D., *Digital globalization: The new era of global flows*, McKinseyGlobal Institute 2016.
- Maślanek J., *Przemysł 4.0 - rewolucja czy ewolucja? Raport Specjalny 2014*, (2014), http://www.wnp.pl/drukuj/236764_2.html (referred on 22.10.2014).
- Mesnard X., *What happens when robots take our jobs?*, (2016), <http://www.weforum.org/agenda/2016/01/what-happens-when-robots-take-our-jobs> (referred on 12.02.2016).
- Milberg W., Winkler D., *Economic and Social Upgrading in Global Value chains: Problems of Theory and Measurement*, “International Labour Review” 2011, Vol. 150, No. 3-4, pp. 341-365.
- Neugebauer R., *Industrie 4.0, Wir können dem Silicon Valley Paroli bieten*, (2016), <http://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/unternehmen/industrie-4-0-wir-koennen-dem-silicon-valley-paroli-bieten-14324150.html> (referred on 13.07.2016).
- Owerczuk M. et al., *Przemysł 4.0 PL, Szansa czy zagrożenie dla rozwoju innowacyjnej gospodarki?* Boston Consulting Group, (2016), http://image-src.bcg.com/-BCG_COM/BCG-Przemysl-4-PL_tcm9-38831.pdf (referred on 20.07.2016).
- Perspektywiczne sąsiedztwo Polsko-Niemieckie relacje gospodarcze, Raport KPMG i AHK Polska*, (2014), http://ahk.pl/fileadmin/ahk_polen/OA/Raport_KPMG_i_AHK_-Perspektywiczne_sasiedztwo._Polsko-niemieckie_relacje_gospodarcze.pdf (referred on 01.02.2016).
- Peterlin J., Dimovski V., Uhan M., Penger S., ‘*Integrating stakeholders’ multiple intelligences into the leadership development of a cross-cultural entity: Evidence from the CI Ljubljana*, “Journal for East European Management Studies” 2015, 20, pp. 202-225. doi:10.1688/JEEMS-2015-02-Peterlin.

- Porter E. M., Heppelmann E. J., *How smart, connected products are transforming competition*, “Harvard Business Review” (2014), 92, pp. 65-88.
- Porcaro G., *The industrial internet will transform policymaking*, (2016), Bruegel blog post (referred on 28.09 2016).
- Roblek V., Meško M., Krapež A., *A Complex View of Industry 4.0*, SAGE Open, April-June 2016, pp. 1-11, DOI: 10.1177/2158244016653987.
- Rüßmann M., Lorenz M., Gerbert P., Waldner M., Justus J., Engel P., Harnisch M., *Industry 4.0: The Future of Productivity and Growth in Manufacturing Industries*, (2015), http://www.inovasyon.org/pdf/bcg.perspectives_Industry.4.0_2015.pdf (referred on 09.04.2015).
- Schmidt R., Möhring M., Härtig R. C., Reichstein C., Neumaier P., Jozinović P., *Industry 4.0 - Potentials for Creating Smart Products: Empirical Research Results*, in: Abramowicz W. (ed.), *BIS 2015, LNBIP 208*, Springer International Publishing Switzerland 2015, pp. 16-27, DOI: 10.1007/978-3-319-19027-3_2.
- Schuh A., *Preface*, in: Trąpczyński P. et al. (eds.), *Competitiveness of CEE Economies and Businesses, Multidisciplinary Perspectives on Challenges and Opportunities*, Springer 2016.
- Schuh G., Potente T., Wesch-Potente C., Weber A., Prote J.P., *Collaboration Mechanisms to increase Productivity in the Context of Industrie 4.0*, Robust Manufacturing Conference (RoMaC 2014), Procedia CIRP 19, 2014, pp. 51-56.
- Schwab K., *Mastering the Fourth Industrial Revolution; World Economic Forum Annual Meeting in Davos*, “Foreign Affairs” 2016, <https://agenda.weforum.org/2015/12/the-fourth-industrial-revolution-what-it-means-and-how-to-respond/> 20-23.01.2016.
- Spath D. (eds.), Ganschar O., Gerlach S., Häammerle M., Krause T., Schlund S. *Produktionsarbeit der Zukunft – industrie 4.0*, (2013), <http://www.iao.fraunhofer.de/language/images/iao-news/produktionsarbeit-der-zukunft.pdf> (referred on 12.12.2016).
- Terpitz K., *Die Angst des Mittelstands vor der Digitalisierung*, (2015), <http://www.handelsblatt.com/technik/vernetzt/industrie-4-0-die-angst-des-mittelstands-vor-der-digitalisierung/11765808.html> (referred on 12.05.2015).
- Terry G., Salomons A., Zierahn U., *Racing With or Against the Machine? Evidence from Europe*, “ZEW Discussion Paper” 2016, No. 16-053, Mannheim.
- Timmer M .P, Los B., Stehrer R., de Vries G. J., *Fragmentation, incomes and jobs: An analysis of European competitiveness*, “Economic Policy” 2013, 28(76), pp. 613-661.

Dariusz Wojtaszyn, *Mitropa Cup. Kreowanie koncepcji politycznej poprzez sport*

Prasa

"Arbeiter Zeitung" (1927)

"Illustriertes Sportblatt" (1927)

"Kronen-Zeitung" (1927)

"Reichspost" (1927)

"Sport-Tagblatt" (1927, 1937)

"Wiener Zeitung. Extra" (2000)

Opracowania

Arrigoni M., Pozza T., *La storia dell'Inter*, e-book, Goodmood, 2012.

Bale J., *Playing at Home. British football and a sense of place*, w: *British Football and Social Change. Getting into Europe*, ed. by J. Williams, S. Wagg, Leicester 1991.

Bartosek K., *Probleme einer Definition*, w: *Europa und Mitteleuropa? Eine Umschreibung Österreichs*, hrsg. v. A. Pribersky, Wien 1991.

Cook Ch., Stevenson J., *Leksykon historii Europy w XX wieku. 1900-2004*, Warszawa 2004.

"Der Mitropa-Cup war wichtiger als die Weltmeisterschaft". Interview mit Karl Heinz Schwindt, "Ballesterer" 2015, nr 99.

Fiske J., *Power Plays, Power Works*, New York - London 1993.

Gyarmati G., Szasz Z., *Reformpläne für die Umgestaltung der osteuropäischen Region*, w: *Mitteleuropa - Idee, Wissenschaft und Kultur im 19. und 20. Jahrhundert*, hrsg. v. R. G. Plaschka et al., Wien 1997.

Hafer A., Hafer W., *Hugo Meisl oder Dier Erfindung des modernen Fußballs*, Göttingen 2007.

Haselsteiner H., *Mitteleuropa und das Gestaltungsprinzip Föderalismus*, w: *Mitteleuropa-Konzeptionen in der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts*, hrsg. v. R .G. Plaschka et al., Wien 1995.

Horak R., Maderthaner W., *Uridil and Sindelar: Two Viennese Interwar Idols*, "International Journal of the History of Sport" 1995, nr 12.

Huber J., Die Geschichte des Wiener Fußballs. 75 Jahre Wiener Fußball-Verband 1923-1998, Bad Schwartau 1998.

John M., *Bürgersport, Massenattraktion und Medieneignis. Zur Kultur- und Sozialgeschichte des Fußballspiels in Österreich*, "Beiträge zur historischen Sozialkunde" 1992, nr 3.

- John M., *Österreich*, w: *Fußball, soccer, calcio. Ein englischer Sport auf seinem Weg um die Welt*, hrsg. v. Ch. Eisenberg, München 1997.
- Marschik M., *Budapester Parallelen. Ungarn*, "Ballesterer" 2015, nr 99.
- Marschik M., *Das Symbol Mitteleuropas*, "Ballesterer" 2015, nr 99.
- Marschik M., *Italienische Meisterprüfung. Italien*, "Ballesterer" 2015, nr 99.
- Marschik M., *Prager Dominanz. Tschechoslowakei*, "Ballesterer" 2015, nr 99.
- Marschik M., Sottopietra D., *Erbfeinde und Haßlieben. Konzept und Realität Mitteleuropas im Sport*, Münster-Hamburg-London 2000.
- Naumann F., *Mitteleuropa*, Berlin 1915.
- Pajewski J., *Mitteleuropa. Studia z dziejów imperializmu niemieckiego w dobie pierwszej wojny światowej*, Poznań 1959.
- Rowe D., *Popular Cultures. Rock Music, Sports and the Politics of Pleasure*, London-Thousand Oaks-New Delhi 1995.
- Stadler S., *Der Mitteleuropamythos und seine unterschiedlichen Rezeptionen*, w: *Österreich auf dem Weg zur 3. Republik*, hrsg. v. Österreichische Assoziation Kritischer Geograph/inn/en, Wien 1992.
- Vodopivec P., *Grundzüge der slowenischen Geschichte und der österreichisch-slowenischen Beziehungen vom 18. bis zum 20. Jahrhundert*, w: *Zur Geschichte der österreichisch-slowenischen Literaturbeziehungen*, hrsg. v. A. Brandtner, W. Michler, Wien 1998.

Andrzej Denka, Kilka uwag o germanistyce interkulturowej, hermeneutyce obcości i konflikcie kultur na marginesie lektury eseju Botho Straussa

- Bachmann-Medick D. (Hrsg.), *Kultur als Text. Die anthropologische Wende in der Literaturwissenschaft*, Frankfurt a. M. 1996.
- Bachmann-Medick D., *Cultural turns. Nowe kierunki w naukach o kulturze*, przeł., K. Krzemieniowa, Warszawa 2012 (oryg. 2006).
- Bartz B., *Idea wielokulturowego wychowania w nowoczesnych społeczeństwach*, Duisburg – Radom 1997.
- Bhabha H. K., *Miejsca kultury*, przeł. T. Dobrogoszcz, Kraków 2010 (oryg. 1994).
- Denka A., *O roli duchowych podżegaczy w przemianach tożsamości historycznej i politycznej Niemiec od połowy lat 80. do końca XX wieku*, „Przegląd Zachodni” 2015, nr 4(357), s. 269-282

Denka A., *Skandal oder Engagement? Eine systemtheoretische Untersuchung zu Peter Handke und Botho Strauß nach 1989*, Poznań 2013.

Großklaus G., *Raum als traditionelles Medium der Eigen- und Fremdbestimmung. Interkultureller Dialog unter den Bedingungen der neuen Kommunikationstechnologien*, w: E. W. B. Hess-Lüttich, J. Papiór (Hrsg.), *Dialog: interkulturelle Verständigung in Europa – ein deutsch-polnisches Gespräch*, Saarbrücken – Fort Lauderdale 1990, s. 97-106.

Hofmann M., *Interkulturelle Literaturwissenschaft. Eine Einführung*, Paderborn 2006.

Hofmann M., *Klimaforschung im tropischen Deutschland. Interkulturelle Reflexionen zur Identität unserer Einwanderungsgesellschaft und zu deutsch-türkischen Konstellationen*, w: O. Iljassowa-Morger, E. Reinhardt-Becker (Hrsg.), *Literatur – Kultur – Verstehen. Neue Perspektiven in der interkulturellen Literaturwissenschaft*, Duisburg 2009, s. 43-64.

Huntington S. P., *Zderzenie cywilizacji i nowy kształt ładu światowego*, przeł. H. Jankowska, Warszawa 2003 (1997, oryg. 1996).

Integration: Merkel erklärt Multikulti für gescheitert „Spiegel online“ 16.10.2010,
<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/integration-merkel-erklaert-multikulti-fuer-gescheitert-a-723532> (dostęp: 25.07.2017).

Karolak Cz., *Dydaktyka literatury wobec potrzeb nauki języka w warunkach obcokulturowych*, Poznań 1999.

Keine Abschiebung. So kam es zum Tweet, der so viele Syrer von Deutschland träumen lässt, „Focus online“ 19.09.2015, http://www.focus.de/politik/videos/keine-abschiebung-so-kam-es-zum-tweet-wegen-dem-syrer-die-zukunft-in-deutschland-sehen_id_4959524-.html (dostęp: 25.07.2017).

Kołakowska A „Orientalizm“ Edwarda Saida. *Uwag kilka* (2008), w: idem, *Wojny kultur i inne wojny*, Warszawa 2010, s. 133-148.

Koneczny F., *Różne typy cywilizacji*, Krzeszowice 2005.

Kramer F., *Verkehrte Welten. Zur imaginären Ethnographie des 19. Jahrhunderts*, Frankfurt a. M. 1977.

Krusche D., *Die Kategorie der Fremde. Eine Problematisierung (1980)*, w: D. Krusche, A. Wierlacher (Hrsg.), *Hermeneutik der Fremde*, München 1990.S. 13-23.

Krusche D., Wierlacher A. (Hrsg.), *Hermeneutik der Fremde*, München 1990.

Künast gegen Kopftuchverbot für Richterinnen, „Junge Freiheit“ 9.08.2016

<https://jungefreiheit.de/politik/deutschland/2016/kuenast-gegen-kopftuchverbot-fuer-richterinnen/> (dostęp: 25.07.2017).

Polskie Radio, *UE kłoci się o przyjmowanie imigrantów. ,Ich liczba jeszcze wzrośnie,* 31.05.2015, <http://www.polskieradio.pl/5/3/Artykul/1453437,UE-kloci-sie-o-przyjmowanie-imigrantow-Ich-liczba-jeszcze-wzrosnie> (dostęp: 25.07.2017).

Rathgeb E., *Die engagierte Nation. Deutsche Debatten 1945-2005*, München – Wien 2005.

Said E., *Orientalizm*, przeł. W. Kalinowski, Warszawa 1991.

Said E., *The Clash of Ignorance. Labels like 'Islam' and 'the West' serve only to confuse us about a disorderly reality, "The Nation"* 4.10.2001,
<https://www.thenation.com/article/clash-ignorance/> (dostęp: 25.07.2017).

Sarrazin T., *Deutschland schafft sich ab. Wie wir unser Land aufs Spiel setzen*, München 2010.

Schader-Stiftung (Hrsg.), *Interkulturelle Öffnung und Willkommenskultur in strukturschwachen ländlichen Regionen. Ein Handbuch für Kommunen*, https://www.schader-stiftung.de/fileadmin/content/Handbuch_interkulturelle_OEffnung_ueberarbeitet_01-2015.pdf (dostęp: 25.07.2017).

Schäffter O., *Modi des Fremderlebens. Deutungsmuster im Umgang mit Fremdheit*, w: idem (Hrsg.), *Das Fremde. Erfahrungsmöglichkeiten zwischen Faszination und Bedrohung*, Opladen 1991, s. 11-42.

Schildt A., Siegfried D., *Deutsche Kulturgeschichte. Die Bundesrepublik – 1945 bis zur Gegenwart*, Bonn 2009.

Scruton R., *Oikofobia i ksenofilia*, przeł. A. Nowak, „Arka“ nr 46(4), 1993, s. 5-10.

Strauß B., *Der letzte Deutsche*, „Der Spiegel“ 2015, nr 41, s. 122-124.

Strauß B., *Der Aufstand gegen die sekundäre Welt. Bemerkungen zu einer Ästhetik der Anwesenheit*, München – Wien 1999.

Strauß B., *Der Konflikt*, „Der Spiegel“ 2006, nr 7, , s. 120-121.

Strauß B., *Der Plurimi-Faktor. Anmerkungen zum Außenseiter*, „Der Spiegel“ 2013, nr 31, s. 108-112.

Strauß B., *Der Schlag*, „Der Spiegel“ 2001, nr 41, , s. 225.

Strauß B., *Wzbierająca pieśń kozła*, przeł. K. Polechoński, w: J. Jabłkowska, L. Żyliński (red.), *O kondycji Niemiec. Tożsamość niemiecka w debatach intelektualistów po 1945 roku*, Poznań 2008, s. 485-495 (wcześniej „Arcana“ nr 1(31), 2000, oryg. 1993).

Weiß V., *Deutschlands Neue Rechte. Angriff der Eliten – Von Spengler bis Sarrazin*, Paderborn 2011.

Wierlacher A. (Hrsg), *Perspektiven und Verfahren interkultureller Germanistik. Akten des 1. Kongresses der Gesellschaft für Interkulturelle Germanistik*, München 1987.

Wierlacher A., *Mit fremden Augen oder: Fremdheit als Ferment. Überlegungen zur Begründung einer interkulturellen Hermeneutik deutscher Literatur (1983)*, w: D. Krusche, A. Wierlacher (Hrsg.), s. 51-79.

Wolniewicz B., *Trzecia Rzesza, czwarta Rzesza* [wykład video] opublikowany 5.01.2016 https://www.youtube.com/watch?v=ZHgpAtm_5IY (dostęp: 9.07.2017).

Ziemkiewicz, R., *To najeźdźcy, nie uchodźcy. Zamknijmy przed nimi granice polski*, „Do Rzeczy”, 13.09.2015, <https://dorzeczy.pl/7122/38-to-najezdzcy-zamknijmy-granice.html> (dostęp: 25.09.2017).

Maria Wagińska-Marzec, Na styku muzyki i polityki: West-Eastern Divan Orchestra – projekt muzyczny z przesaniem politycznym

Avidan I., *In Zeiten des Kriegs erst recht*, „Deutschlandradio Kultur”, 27. 08. 2006, http://www.deutschlandradiokultur.de/in-zeiten-des-kriegs-erst-recht.1013.de.html?dram:article_id=166285.

Barenboim D., *Klang ist Leben. Die Macht der Musik*, Unter Mitarbeit von E. Cheah. Ins Deutsche übertragen von M. Müller, München 2009 mit Anhang.

Barenboim D., *Musik ist alles und alles ist Musik. Erinnerungen und Einsichten*, z j. włoskiego thum. Ch. Landgrebe, Berlin 2014.

Barenboim-Said Akademie, <http://boulezsaal.de>.

Barenboim D., Said E. W., *Parallels and Paradoxes. Explorations in Music and Society* (2002); wyd. niemieckie: *Parallelen und Paradoxien. Über Musik und Gesellschaft*, (Hrsg.) A. Guzelimian, tłum. z j. ang. B. Wolf, Berlin 2004.

Blech V., *Stehende Ovationen für das Gipfeltreffen der Stardirigenten*, 1. 03. 2016, <https://www.morgenpost.de/kultur/article207109999/Stehende-Ovationen-fuer-das-Gipfeltreffen-der-Stardirigenten.html>.

Cheah E., *Die Kraft der Musik. Das West-Eastern Divan Orchestra*, München 2015

Clemm B., *Berliner Spitenorchester heissen Flüchtlinge gemeinsam willkommen*, 1. 03. 2016, <http://www.bz-berlin.de/kultur/musik/berliner-spitenorchester-heissen-fluechtlinge-gemeinsam-willkommen>.

- Czarnecka E., *Społeczna i wychowawcza rola muzyki*, www.przeworsk.muzyczna.com.pl/.../Społeczna-i-wychowawcza-rola-muzyki.doc.
- Daniel Barenboim, https://de.wikipedia.org/wiki/Daniel_Barenboim (dostęp 9. 11. 2017).
- Geschichte. West-Eastern Divan Orchestra, <http://boulezsaal.de>.
- Fulker R., *Konzert für Flüchtlinge in Berlin: „Willkommen in unserer Mitte”*, 1. 03. 2016, <http://www.dw.com/de/konzert-f%C3%BCr-fl%C3%BCchtlings-in-berlin-willkommen-in-unserer-mitte/a-19086172>.
- Karkowsky S., „Für mich war das nie ein politisches Projekt”, 2. 06. 2014, http://www.deutschlandradiokultur.de/voelkerverstaendigung-fuer-mich-war-das-nie-ein-politisches.954.de.html?dram:article_id=288058.
- Karkowsky S., *Wagner auf der Bühne*, „Deutschlandradio Kultur“, 22. 08. 2008, http://www.deutschlandradiokultur.de/wagner-auf-der-waldbuehne.954.de.html?dram:article_id=143635.
- Liese K., *West-Eastern Divan Orchestra in Ramallah*, Deutschlandradio Kultur 27. 06. 2005, http://www.deutschlandradiokultur.de/west-eastern-divan-orchestra-in-ramallah.1013.de.html?dram:article_id=165096.
- Massaka I., *Epifenomenalny i istotowy wymiar muzyki w polityce*, 2005, https://wnpid.amu.edu.pl/images/stories/ssp/ssp_2005_1/sp-5-1-12.pdf.
- Massaka I., *Polityczna funkcja muzyki. Antyteza estetyki autonomii dzieła muzycznego*, 2003, https://wnpid.amu.edu.pl/images/stories/ssp/ssp_2003_1/sp-3-1-04.pdf.
- Musikalischer Friedenspakt, 2. 06. 2014, http://www.deutschlandradiokultur.de/nahost-konflikt-musikalischer-friedenspakt.1895.de.html?dram:article_id=288064
- Naumann M., *Der gemeinsame Kammerton*, 8. 12. 2016; <http://www.tagesspiegel.de/kultur/barenboim-said-akademie-der-gemeinsame-kammerton/14935306.html..>
- Ossowski M., Morin A., *Private Musikhochschule entsteht in Berlin*, 9. 07. 2016, <https://www.br-klassik.de/aktuell/news-kritik/barenboim-said-akademie-berlin-eroeffnung-100.html>.
- Prosinger W., *Das kurioseste Konzert, das Berlin je erlebt hat*, 3. 03. 2016, <http://www.tagesspiegel.de/kultur/fluechtlinge-in-der-philharmonie-das-kurioeste-konzert-das-berlin-je-erlebt-hat/13044114.html>.
- Rittershaus M., *Willkommenskonzert in der Philharmonie*, 1. 03. 2016; <http://www.tagesspiegel.de/berlin/fluechtlinge-in-berlin-willkommenskonzert-in-der-philharmonie-13039706.html>.

Rückkehr in die Waldbühne: Daniel Barenboim und das West-Eastern Divan Orchestra 2017 wieder zu Gast in Berlin, 13. 08. 2017, http://www.waldbuehne-berlin.de/daniel_barenboim_2017-08-13_19.html.

Said E., *Musik ohne Grenzen. Mit einem Vorwort von Daniel Barenboim*, z j. angielskiego na j. niemiecki tłum. H. Kober, München 2012.

Scheiner J., *Wir sollten keine Bombe schicken*, „Deutschlandradio Kultur”, 24. 08. 2012, http://www.deutschlandradiokultur.de/wir-sollten-keine-bombe-schicken.1079.de.html?dram:article_id=219749.

„Teheran: Daniel Barenboim als Israeli nicht willkommen”, 31. 08. 2015, <https://magazin.klassik.com/news/teaser.cfm?ID=12059>

„Wagner auf der Waldbühne“. Daniel Barenboim im Gespräch mit Stefan Karkowski, Deutschlandradio Kultur, 22. 08. 2008. http://www.deutschlandradiokultur.de/wagner-auf-der-waldbuehne.954.de.html?dram:article_id=143635

West-Eastern Divan Orchestra, https://staatsoper-berlin.de/de_DE/organisation/west-eastern-divan-orchestra.56130#.